

Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 4. jūnijā

ES Pārrobežu veselības aprūpe: lai sasniegtu vērienīgos mērķus, nepieciešama labāka pārvaldība, norāda revidenti

Eiropas Savienības pacienti joprojām saskaras ar grūtībām, ja vēlas izmantot pakalpojumus, kas paredzēti ES direktīvā par pārrobežu veselības aprūpi, secināts jaunākajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā. Tikai neliels skaits potenciālo pacientu ir informēti par tiesībām saņemt medicīnisko aprūpi ārpus savas valsts robežām. Revidenti konstatēja arī problēmas un kavēšanos ar pacientu veselības datu elektronisku pārrobežu apmaiņu starp dalībvalstīm. Turklāt ir jāuzlabo pasākumi, kas reto slimību pacientiem atvieglo piekļuvi veselības aprūpei.

2011. gadā pieņemtās ES Pārrobežu veselības aprūpes direktīvas mērķis ir darīt pieejamu drošu un kvalitatīvu medicīnisko aprūpi pāri robežām ES ietvaros, kā arī izdevumu atmaksu saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem kā dzīvesvietas valstī. ES pacientiem, kas saņem veselības aprūpi citā dalībvalstī, – piemēram, plānotu uzturēšanos slimnīcā vai iegādājas medikamentus, – ir tiesības saņemt attiecīgo informāciju par ārstēšanas standartiem, izdevumu atlīdzināšanas noteikumiem un labāko iespēju, kā to likumīgi saņemt.

Revidenti pārbaudīja, vai Eiropas Komisija labi uzraudzīja ES Pārrobežu veselības aprūpes direktīvas ieviešanu un palīdzēja dalībvalstīm informēt pacientus par viņu tiesībām. Viņi novērtēja, kādi bija veselības datu pārrobežu apmaiņas rezultāti un pārbaudīja galvenos pasākumus retu slimību jomā.

“ES iedzīvotāji joprojām nevar pilnā mērā izmantot vērienīgos pasākumus, kas paredzēti Pārrobežu veselības aprūpes direktīvā,” teica par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Janusz Wojciechowski. “ES pasākumi ietver tiesības uz pārrobežu veselības aprūpi, atvieglotu pacientu veselības datu pārrobežu apmaiņu un iniciatīvas retu slimību jomā. Tomēr, lai šos vērienīgos mērķus sasniegtu, nepieciešama labāka pārvaldība.”

Revidenti konstatēja, ka Komisija ir labi uzraudzījusi direktīvas transponēšanu dalībvalstu tiesību aktos un tās ieviešanu. Tā ir arī palīdzējusi dalībvalstīm uzlabot pacientu informēšanu par viņu tiesībām saņemt pārrobežu veselības aprūpi, tomēr vēl ir vērojami daži trūkumi.

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu.
Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē [Error! Hyperlink reference not valid.](#)

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Komisija bija novērtējusi par zemu grūtības, kas saistītas ar Eiropas Savienību aptverošas e-veselības infrastruktūras izvēršanu. Līdz 2018. gada novembrim, kad notika revīzija, dalībvalstis tikai gatavojās sākt pacientu veselības datu elektronisku pārrobežu apmaiņu, tāpēc nebija iespējams uzskatāmi parādīt ieguvumus, kas būtu pieejami pārrobežu pacientiem. Turklāt Komisija nebija pienācīgi novērtējusi ne veselības datu pārrobežu apmaiņas potenciālo izmantojumu, ne rentabilitāti.

Visbeidzot, revidenti norāda, ka Eiropas reto slimību references tīkli ir vērienīga iniciatīva, ko plaši atbalsta ārsti, veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji un pacienti. Lai gan Eiropas Savienībā no 27 līdz 36 miljoniem cilvēku cieš no retām slimībām, šie tīkli saskaras ar būtiskām problēmām, kad jānodrošina to finansiālā ilgtspēja un efektīva darbība, aptverot dažādu valstu veselības aprūpes sistēmas.

Revidenti ir sagatavojuši Komisijai turpmāk uzskaitītos ieteikumus:

- sniegt lielāku atbalstu valstu kontaktpunktiem, lai uzlabotu pacientu informēšanu par viņu tiesībām saņemt pārrobežu veselības aprūpi;
- labāk sagatavoties veselības datu pārrobežu apmaiņai;
- uzlabot Eiropas references tīklu atbalstu un pārvaldību, lai reto slimību pacientiem atvieglotu piekļuvi veselības aprūpei.

Piezīmes izdevējiem

Saskaņā ar 2015. gada Eiropas barometra aptaujas datiem mazāk nekā 20 % iedzīvotāju bija informācija par tiesībām attiecībā uz pārrobežu veselības aprūpi.

Lai pacienti saņemtu pārrobežu veselības aprūpi, tiem paveras divas dažādas likumīgas iespējas: vai nu saskaņā ar ES Direktīvu, vai ES Regulu par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu. Gadā aptuveni 200 000 pacientu jeb mazāk nekā 0,05 % no ES iedzīvotājiem saņem ārstēšanu citā dalībvalstī. Visaugstākā pacientu mobilitāte vērojama starp kaimiņvalstīm: Francija nesnē paziņojumu par nesalīdzināmi lielāku to pacientu skaitu, kas devušies uz citu valsti, savukārt lielākā daļa pārrobežu pacientu meklēja iespējas saņemt veselības aprūpi Spānijā, Portugālē, Beļģijā un Vācijā, sk. saiti [pārrobežu veselības aprūpe 2016. gadā](#).

ES finansējuma avots pārrobežu veselības aprūpei galvenokārt ir ES veselības programmas, kas paredz vidēji 64 miljonus EUR gadā ar veselību saistītiem jautājumiem. Tiek lēsts, ka izdevumu atmaksa par pārrobežu veselības aprūpi, kura saņemta saskaņā ar Direktīvu, veido 0,004 % no ikgadējā veselības aprūpes budžeta visā Eiropas Savienībā.

Ar šādiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādās kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji.

Šis ziņojums Nr. 7/2019 "ES pasākumi pārrobežu veselības aprūpē: mērķi ir vērienīgi, taču nepieciešama labāka pārvaldība" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.